

Tabernaklet

Allmänt	215
Byggnadsmaterialet	219
• Färgsymbolik	222
Förgården	223
• Brännoffersaltaret	226
• Kopparbäckenet	227
• Övrigt på förgården	228
Tabernaklet	230
• Grunden	230
• Väggarna	230
• Taket	232
• Det yttre täcket	232
• Ytterligare överdrag	233
• Förhänget till det heliga	233
Det heliga	235
• De inre tygerna	235
• Skådebrödsbordet	236
• Den sjuarmade ljusstaken	238
• Rökelsealtaret	241
• Förlåten	244
Det allra heligaste	246
• Förbundsarken	247
• Nådstolen	249
Övrigt material	251
• Verktyg och pluggar	251
• Smörjelseoljan	251
Uppenbarelsetältet - innan tabernaklet	253
Förfärdigande av tabernaklet	254
Invigningen av tabernaklet	257
Tabernaklet ska renas varje år	259
Uppställning kring tabernaklet	262
Förflyttningar	267
Marchordningen	272
Tabernaklets och arkens placering	274
Tabernaklet i nya testamentets ljus	275
Tabernaklet - Edens lustgård	276

Tabernaklet

Introduktion

När vi planerar våra kyrkor anlitar vi kanske framstående arkitekter för att ge en bra utformning åt helgedomen. Men när tabernaklet skulle byggas i öknen just efter nationen Israels födelse var arkitekten ingen annan än Gud själv. Det byggdes efter den mönsterbild som originaltabernaklet i himlen gav. Därför finns det ingen detalj som är oviktig. Inget mått eller material är en slump. Tabernaklets utformning och användningsföreskrifter skulle vara en tydlig och kraftig predikan om hurudan Gud var och hur man skulle nalkas honom. Därför kan det vara skäl även för kristna i dag att forska om och granska även detaljerna i den gudstjänstlokal som Gud själv föreskrev.

För Israels folk var templet och offerväsendet fullkomningen av Guds budord, garantin för den kosmiska ordningen och den väldiga transportledning genom vilken Guds välsignelser kunde strömma som belöning för deras tjänst i tempelväsendet. (Reclaiming the Dead Sea Scrolls s. 289)

Betydelse

Ordet tabernakel betyder "Dwelling place", boning. Användes mycket sällan om människans hem utan nästan uteslutande om platsen där Gud bor mitt bland sitt folk. (2 Mos 25:9 NIVn)

En helgedom för att Gud ska bo mitt ibland dem

Det här är ett av de underbara mysterierna i Bibeln. Att denne Gud som är Helig, Helig, Helig vill bo mitt bland oss människor.

8. Och de skola göra åt mig en helgedom, för att jag må bo mitt ibland dem. (2 Mos 25:8)
45. Och jag skall bo mitt ibland Israels barn och vara deras Gud.
46. Och de skola förnimma att jag är HERREN, deras Gud, som förde dem ut ur Egyptens land, för att jag skulle bo mitt ibland dem. Jag är HERREN, deras Gud. (2 Mos 29:45-46)

Här ska Gud uppenbara sig

Gud uppenbarade sig alltså mellan Keruberna på nådastolen. I de judiska skrifterna fanns det alltid ett skimrande sken där.

22. Och där skall jag uppenbara mig för dig; från nådastolen, från

platsen mellan de två keruberna, som stå på vittnesbördets ark, skall jag tala med dig om alla bud som jag genom dig vill giva Israels barn. (2 Mos 25:22)

42. Vid ingången till uppenbarelsetältet, inför HERRENS ansikte, där jag skall uppenbara mig för eder, för att där tala med dig.
43. Där skall jag uppenbara mig för Israels barn, och det rummet skall bli helgat av min härlighet.
44. Och jag skall helga uppenbarelsetältet och altaret, och Aron och hans söner skall jag helga till att bli präster åt mig. (2 Mos 29:42-44)

Ska göras exakt efter den mönsterbild Gud ger

Mose fick "mönsterbilden" direkt från Gud på Sinai under de 40 dagar och 40 nätter som han vistades där i Guds närvaro ensam uppe på berget (2 Mos 25:40, 26:3, 27:8). Föreskrifterna var mycket exakta och detaljrika. Ingenting lämnas åt människans fantasi eller omdöme vid förfärdigandet av den helgedom som skulle vara en "avbild och en skugga av den himmelska" (Blodsförbundet, Nilsson, Hebr 8:5). Tabernaklet utformning och tillbehör skulle fungera som en pedagogiskt hjälp för att visa hur den syndiga mänskan kunde nalkas en Helig Gud.

9. Tabernaklet och alla dess tillbehör skolen I göra alldeles efter de mönsterbilder som jag visar dig. (2 Mos 25:9)
40. Och se till, att du gör detta efter de mönsterbilder som hava blivit dig visade på berget (2 Mos 25:40)
15. Så steg Mose upp på berget, och molnskyn övertäckte berget.
16. Och HERRENS härlighet vilade på Sinai berg, och molnskyn övertäckte det i sex dagar; men den sjunde dagen kallade han på Mose ur skyn.
17. Och HERRENS härlighet tedde sig inför Israels barns ögon såsom en förtärande eld, på toppen av berget.
18. Och Mose gick mitt in i skyn och steg upp på berget. Sedan blev Mose kvar på berget i fyrtio dagar och fyrtio nätter. (2 Mos 24:15-18)
30. Och du skall sätta upp tabernaklet, sådant det skall vara, såsom det har blivit dig visat på berget. (2 Mos 26:30)

Enda tillåtna platsen för tillbedjan

Vid tabernaklet var den enda plats som Israels barn skulle tillbe och offra. Detta fungerade som ett skydd mot beblandning med avgudadyrkande kananeiska folk.

Den plats Gud anvisar

4. När I tillbedjen HERREN, eder Gud, skolen I icke göra såsom de,
5. utan den plats som HERREN, eder Gud, utväljer inom någon av edra stammar till att där fästa sitt namn, denna boning skolen I söka och dit skall du gå. (5 Mos 12:4-5)

Endast där skall offren ske

6. Och dit skolen I föra edra brännoffer och slaktoffer, eder tionde, vad edra händer bära fram såsom offergård, edra löftesoffer och frivilliga offer och det förstfödda av edra fäkreatur och eder småboskap.
7. Och där skolen I äta inför HERRENS, eder Guds, ansikte, och glädja eder med edert husfolk över allt vad I haven förvärvat, allt varmed HERREN, din Gud, vara rättast; (5 Mos 12:6-7,11)

Och inte där var och en finner för gott

8. I skolen då icke göra såsom vi nu göra här, var och en vad honom tyckes vara rättast. (5 Mos 12:8)
13. Tag dig till vara för att offra dina brännoffer på någon annan plats som kan falla din in;
14. nej, på den plats HERREN utväljer inom en av dina stammar, där skall du offra dina brännoffer, och där skall du göra allt vad jag eljest bjuder dig. (5 Mos 12:13-14)
17. Du får alltså icke hemma inom dina portar äta tionde av din säd, ditt vin och din olja, ej heller det förstfödda av dina fäkreatur och din småboskap, ej heller något av de löftesoffer som du lovar, eller av dina frivilliga offer, eller av det din hand bär fram såsom offergård. (5 Mos 12:17)

Utfördes av män fyllda med Guds Ande

Gud kallade och utrustade för arbetet

2. Se, jag har kallat och nämnt Besalel, son till Uri, son till Hur, av Juda stam;
3. och jag har uppfyllt honom med Guds Ande, med vishet och förstånd och kunskap och med allt slags slöjdskicklighet,
4. till att tänka ut konstarbeten, till att arbeta i guld, silver

- och koppar,
5. till att snida stenar för infattning och till att snida i trä, korteligen, till att utföra alla slags arbeten.
 6. Och se, jag har givit honom till medhjälpare Oholiab, Ahisamaks son, av Dans stam, och åt alla edra konstförfarna män har jag givit vishet i hjärtat. Dessa skola kunna göra allt vad jag har bjudit dig:
 7. uppenbarelsetältet, vittnesbördets ark, nådastolen därpå, alla uppenbarelsetältets tillbehör,
 8. bordet med dess tillbehör, den gyllene ljusstaken med alla dess tillbehör, rökelsealtaret,
 9. brännoffersaltaret med alla dess tillbehör, bäckenet med dess fotställning,
 10. de stickade kläderna och prästen Arons andra heliga kläder, så och hans söners prästkläder,
 11. äntligen smörjelseoljan och den välluktande rökelsen till helgedomen. De skola utföra sitt arbete i alla stycken såsom jag har bjudit dig. (2 Mos 31:1-11; 35:5-19,30-35; 36:1)

Byggnadsmaterialet

Materialet för tabernaklet samlades in frivilligt av ”var och en som har ett villigt hjärta till att ge”. Resultatet blev att man fick mera material än man behövde.

Gavs som gåva av villiga hjärtan

2. Säg till Israels barn att de upptaga en gård åt mig; av var och en som har ett därtill villigt hjärta skolen I upptaga denna gård åt mig. (2 Mos 25:2;35:5ff)

Översikt av vad som behövdes

3. Och detta är vad I skolen upptaga av dem såsom gård: guld, silver (försoningens färg) och koppar
4. mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn och gethår,
5. rödfärgade vädurskinn, tahasskinn, akacieträ,
6. olja till ljusstaken, kryddor till smörjelseoljan och till den välluktande rökelsen,
7. äntligen onyxstenar och infattningsstenar, till att användas för efoden och för bröstskölden. (2 Mos 25:3-7)

Behovet överskreds

21. Sedan kommo de tillbaka, var och en som av sitt hjärta manades därtill; och var och en som hade en därtill villig ande bar fram en gård åt HERREN till förfärdigande av uppenbarelsetältet och till allt arbete därvid och till de heliga kläderna.
22. De kommo, både män och kvinnor, och framburo, var och en efter sitt hjärtas villighet, spännen, örringar, fingerringar och halssmycken, alla slags klenoder av guld, var och en som kunde offra åt HERREN någon gåva av guld.
23. Och var och en som hade i sin ägo mörkblått, purpurrött, rosenrött eller vitt garn eller gethår eller rödfärgade vädurskinn eller tahasskinn bar fram det.
24. Och var och en som kunde giva såsom gård något av silver eller koppar bar fram sin gård åt HERREN. Och var och en som hade i sin ägo akacieträ till förfärdigande av något slags arbete bar fram det.
25. Och alla konstförfarna kvinnor spunno med sina händer mörkblått, purpurrött, rosenrött och vitt garn och buro fram sin spånad;
26. och alla kvinnor som av sitt hjärta manades därtill och hade lärt konsten spunno gethår.
27. Och hövdingarna buro fram onyxstenar och infattningsstenar, till att användas för efoden och för bröstskölden,
28. vidare kryddor och olja, till att användas för ljusstaken och smörjelseoljan och den välluktande rökelsen.
29. Var och en av Israels barn, man eller kvinna, vilkens hjärta var villigt att bära fram något till förfärdigande av allt det som HERREN genom Mose hade bjudit att man skulle göra, bar fram sin frivilliga gåva åt HERREN. (2 Mos 35:21-29)

Men man fortfor att bära fram till honom frivilliga gåvor, morgon efter morgon.

4. Då kommo alla de konstförfarna män som utförde allt arbetet till helgedomen, var och en från det arbete som han utförde,
5. och sade till Mose: »Folket bär fram mer än som behöves för att verkställa det arbete som HERREN har bjudit oss att utföra.»
6. Då bjöd Mose att man skulle låta utropa i lägret: »Ingen, vare sig man eller kvinna, må vidare arbeta för att göra något till helgedomen.» Så avhölls folket ifrån att bära fram flera gåvor.
7. Ty vad man hade skaffat samman var tillräckligt för allt det arbete som skulle göras, och man hade till och med över. (2 Mos 36:4-7)

Gåvorna gavs till de ansvariga för arbetet

2. Därefter kallade Mose till sig Besalel och Oholiab och alla de andra konstförfarna männen, åt vilka HERREN hade givit vishet i hjärtat, alla som av sitt hjärta manades att träda fram för att utföra arbetet.
3. Och de mottogo från Mose hela den gård som Israels barn hade burit fram till utförande av arbetet vid helgedomens förfärdigande. (2 Mos 36:2-3)

Materialens användning och åtgång

Inne i tabernaklet var den metall man använde guld, utanför - börjande med fotstyckena för det yttre förhänget var den valda metallen koppar (brons). Interiören nära det allra heligaste var av eller överdraget med rent guld. De som var längre bort var av koppar (brons). Fotstyckena (grunden för ramen på tabernaklet och de fyra stolparna som höll upp förlåten var av silver.

Guld

Användes till överdrag av väggplankorna, överdrag av skådebrödsbordet, överdrag av förbundsarken. Den sjuarmade ljusstaken och keruberna gjordes helt i guld

24. Det guld som användes till arbetet, vid förfärdigandet av hela helgedomen, det guld som hade blivit givet såsom offer, utgjorde sammanlagt tjugunio talenter och sju hundra trettio siklar, efter helgedomsikelns vikt (ca 1000 kg). (2 Mos 38:24)

Silver

Användes till: fotstycken, hakar, överdrag till knoppar m.m.

Det går 3000 siklar på en talent. 100 talenter betyder därför 300 000 siklar. Adderar man därtill de 1775 siklarna får man totalt 301 775 siklar. Det är exakt en halv sikel för var och en av de 603 550 männen som var 20 år eller äldre. (2 Mos 38:25 NIVn)

Det silver som tabernaklet byggdes av är således den försoningspenning som uppbars. Därför symboliserar silvret försoning.

25. Och det silver som gavs av dem i menigheten, vilka inmönstrades, utgjorde ett hundra talenter och ett tusen sju hundra sjuttiofem siklar, efter helgedomsikelns vikt. (ca 3300 kg)
26. En beka, det är en halv sikel, efter helgedomsikelns vikt, kom på var person, på var och en som upptogs bland de inmönstrade,

var och en som var tjugu år gammal eller därutöver: sex hundra tre tusen fem hundra femtio personer.

27. Och de hundra talenterna silver användes till gjutningen av fotstyckena för helgedomen och av fotstyckena för förlåten, ett hundra talenter till ett hundra fotstycken, en talent till vart fotstycke.
28. Och de ett tusen sju hundra sjuttiofem siklarna användes till att göra hakar till stolparna och till att överdraga deras knoppar och göra kransar till dem. (2 Mos 38:25-28)

Koppar/Brons (2300 kg)

Användes till: fotstycken till upp. tältets ingång, kopparaltaret med tillbehör, fotstyckena till förgården och förgårdens port, tabernaklets, och förgårdens pluggar.

29. Och den koppar som hade blivit given såsom offer utgjorde sjuttio talenter och två tusen fyra hundra siklar.
30. Därav gjorde man fotstyckena till uppenbarelsetältets ingång, så ock kopparaltaret med tillhörande koppargaller och altarets alla tillbehör,
31. vidare fotstyckena till förgården, runt omkring, och fotstyckena till förgårdens port, äntligen alla tabernaklets pluggar och alla förgårdens pluggar, runt omkring. (2 Mos 38:29-31)

Färgsymbolik

Guld

Guds härlighet, majestät, den strålgans som omger Honom. Guld det rostar inte eller besmittas, förändras ej

Silver

Friköpande, förlossning. Mose mottog som försoningspenning en halv sikel silver (Förutom porten var hela tabernaklets grund av silver)

Koppar/Brons

Dom

Akacieträ

Öknen och är en symbol för Honom som sköt upp som ett rotskott ur förtorkad jord. Akacieträ är även hårdare än annat trä och angrips inte så lätt av skadeinsekter

Vitt

*Liv, verksamhet, helighet, renhet, seger och fröjd och motsatsen till svart
Härlett från ordet för mjölk. Det är Guds, de heligas och saligas färg*

Svart

Död, mörker, sorg och synd (Upp 6:5)

Rött (brunrött)

Offerkon,

Purpurrött

De rikas och förnämas klädnad, Kunglighetens symbol

Mörkblått

Himlens färg - Gud själv

Grönt

Hoppets färg

Förgården

Förgården utgjorde en klar och tydlig gräns gentemot området utanför. Hela området för tabernaklet var ett heligt område i en fallen värld. Förgården beskrivs som om den har två likadana delar. Det allra heligaste ockuperar det centrala av den västra halvan och brännoffersaltaret det centrala av den östra delen. (Blodsförbundet, Nilsson, GT)

9. Du skall ock göra en förgård till tabernaklet. (2 Mos 27:9; 38:9-17)

Mått

Förgården var 140-150 meter i omkrets. (50 m+50m +25+25). Ingången (öster) 9-10 meter bred. Kring förgården gick ett staket med vitt linne (2,3-2,5 m högt) som bars upp av stolpar med fotstycken av koppar med hakar av silver. Koppar är ju materialet som associerar tilloffer, medan silvret talar om försoningen

50 m x 25 m

18. Förgården skall vara hundra alnar (50m) lång och femtio alnar (25m) bred utefter hela längden; (2 Mos 27:18a)

Omhägnaden 2,5 m hög

omhägnaden skall vara fem alnar (2,5m) hög, (2 Mos 27:18b)

Av vitt garn

av tvinnat vitt garn (rättfärdighetens och helighetens färg); (2 Mos 27:18b; 38:9)

Stolpar med kransar och hakar av silver

17. Alla stolparna runt omkring förgården skola vara försedda med kransar av silver (försoningens färg) och hava hakar av silver. (2 Mos 27:17;)

Fotstycken av koppar

men deras fotstycken skola vara av koppar. (2 Mos 27:17; 18c)

Söder

Tabernaklet som hade formen av en rektangel stod placerad så att de kortare sidorna var mot öster och väster. Ingången låg österut medan det allra heligaste var längst till väster. Judarna betraktade det som så att Gud satt på sin tron (nådstolen) och blickade ut mot Israels präster och folk och det offerväsende han instiftat som skedde rakt österut från det allra heligaste räknat (Secrets of Golgotha, Ernest L. Martin).

10. Och stolparna till dem skola vara tjugu och dessas fotstycken tjugu, av koppar, men stolparnas hakar och kransar skola vara av silver (2 Mos 27:10) (försoningens färg).

Norr

11. Likaledes skola för norra långsidan omhängen göras, hundra alnar (50m) långa; och stolparna till dem skola vara tjugu och dessas fotstycken tjugu, av koppar, men stolparnas hakar och kransar skola vara av silver (försoningens färg). (2 Mos 27:11)

Väster

12. Och förgårdens västra kortsida skall hava omhängen som äro femtio alnar (25m) långa; stolparna till dem skola vara tio och dessas fotstycken tio. (2 Mos 27:12)

Öster, med ingången

13. Och förgårdens bredd på framsidan, österut, skall vara femtio alnar (25m)
14. Och omhängena skola vara femton alnar (7,5m) långa på ena sidan därav, med tre stolpar på tre fotstycken;
15. likaledes skola omhängena på andra sidan vara femton alnar (7,5m) långa med tre stolpar på tre fotstycken. (2 Mos 27:13-15)

Förgårdens förhänge

16. Och till förgårdens port skall göras ett förhänge, tjugu alnar (10m) långt och 5 alnar (2,5 m) högt ,efter tygets bredd, i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn, (samma föreskrift som för förhänget till det heliga) (2 Mos 27:16; 38:18)

Stod på fyra stolpar

19. och till det gjordes fyra stolpar på fyra fotstycken, av koppar;
men deras hakar gjordes av silver, och deras knoppar överdrogos
med silver, och deras kransar gjordes av silver. (2 Mos 27:16; 38:18)

Brännoffersaltaret

Det första man mötte när man gick in på tabernaklets område var brännoffersaltaret. Det vittnar om att man kan inte nalkas Gud utan att försoning sker genom ställföreträdande offer.

Brännoffersaltaret var av akacieträ och överdraget med koppar. Detta altare var 2,5 meter i fyrkant och 1,5 meter högt. Det hade ett horn i varje hörn. Hornen fungerade som symboler för hjälp och tillflykt (1 Kung 1:50, 2:28, Ps 18:2). Hornen symboliserade också den försonande kraften i altaret, en del av blodet placerades på altarets horn innan resten hälldes ut på altarets fot. (NIV 27:2n)

Akacieträ är hårdare än annat trä och angrips inte så lätt av skadeinsekter

En liksidig fyrkant av akacieträ

1. Du skall ock göra ett altare av akacieträ, fem alnar (2,5m) långt och fem alnar (2,5m) brett -- så att altaret bildar en liksidig fyrkant -- och tre alnar (1,5m) högt. (2 Mos 27:1; 38:1)

Horn i hörnen

2. Och du skall göra horn därtill, Som skola sitta i dess fyra hörn; i ett stycke därmed skola hörnen vara. (2 Mos 27:2a; 38:2)

Överdra allt med koppar

Och du skall överdraga det med koppar. (2 Mos 27:2b) (Koppar är lidandets och offrens färg)

Övriga kärl - också av koppar

Askkärl, fyrfat m.m.

3. Och kärl till att föra bort askan skall du göra därtill, så ock skovlar, skålar, gafflar och fyrfat. Alla dess tillbehör skall du göra av koppar. (2 Mos 27:3; 38:3)

Ett koppargaller

4. Och du skall göra ett galler därtill, ett nätverk av koppar, (2 Mos 27:4a) med fyra ringar av koppar och på nätet skall du sätta fyra ringar av koppar i dess fyra hörn. (2 Mos 27:4b; 38:4-5)

Sätts under härden

5. Och du skall sätta det under avsatsen på altaret, nedtill, så att nätet räcker upp till mitten av altaret. (2 Mos 27:5)

Stänger

6. Och du skall göra stänger till altaret, stänger av akacieträ, och överdraga dem med koppar.
7. Och stängerna skola skjutas in i ringarna, så att stängerna sitta på altarets båda sidor, när man bär det. (2 Mos 27:6-7; 38:6-7)

Altaret är ihåligt

8. Ihåligt skall du göra det, av plankor. Såsom det har blivit dig visat på berget, så skall det göras. (2 Mos 27:8)

Det innebär att altaret antagligen var delvis fyllt av jord och att elden och offret brann på jorden.(The Tabernacle, Brown s. 49).

Elden skall aldrig slockna

13. Elden skall beständigt hållas brinnande på altaret; den får icke slockna. (3 Mos 6:13)

Tändes av Gud

Elden tändes av eld från himmelen vid tabernaklets invigning och det var den elden som kontinuerligt hölls brinnande ända fram till templets förstöring.

24. Och eld gick ut från HERREN och förtärde brännoffret och fettstyckena på altaret. Och allt folket såg detta; då jublade de och föllo ned på sina ansikten. (3 Mos 9:24)

Altaret - en tillflykt

Altarets horn var en tillflykt undan förföljare (1 Kon 1:50-53)

Kopparbäckenet

Mellan brännoffersaltaret och ingången till det heliga stod kopparbäckenet. Det vittnar om att man efter att ha avlägsnat den etiska synden och smutsigheten även var i behov av att avlägsna den ceremoniella orenheten som kom av att hela den här jorden inklusive vi själva var genomsyrad av syndafallets konsekvens. Vi är orena i oss själva innan vi hinner göra något ont, även själva jorden är oren. Men Gud erbjuder en väg till renhet och upprättelse även här - om vi handlar i tro och lydnad till vad Han erbjuder.

Av koppar för tvagning

Kopparbäckenet var gjort av de kopparspeglar de israelitiska kvinnorna gav till tabernakelbygget.

18. Du skall ock göra ett bäcken av koppar med en fotställning av koppar, till tvagning, (2 Mos 30:18a; 38:8)

Placeras i förgården mellan brännoffersaltaret och tabernaklet

och ställa det mellan uppenbarelsetältet och altaret och gjuta vatten däri. (2 Mos 30:18b)

För att avtvå ceremoniell orenhet

Prästerna använde kopparbäckenet till att tvätta sina händer och fötter från ceremoniell orenhet varje gång de skulle tjänstgöra vid tabernaklet.

19. Och Aron och hans söner skola två sina händer och fötter med vatten därur.
20. När de gå in i uppenbarelsetältet, skola de två sig med vatten, på del att de icke må dö; så ock när de träda fram till altaret för att göra tjänst genom att antända eldsoffer åt HERREN.
21. De skola två sina händer och fötter, på det att de icke må dö. Och detta skall vara en evärdlig stadga för dem: för honom själv och hans avkomlingar från släkte till släkte. (2 Mos 30:19-21)

”Och Mose och Aron och hans söner tvådde sedermera sina händer och fötter med vatten därur, så ofta de skulle gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret tvådde de sig som HERREN hade bjudit Mose” (2 Mos 40:31-32).

Här skulle man just ”spegla sig” och se hur smutsig och fläckig man är. Guds ord är ett levande vatten. Den helige Ande låter oss se i ordets spegel för att vi skall upptäcka behovet av daglig rening. (Blodsförbundet, Nilsson)

Tabernakelbyggnaden

Grunden av ett mycket speciellt silver

Fotstyckena som var som grund för tabernaklets väggar gjordes av silver, försoningens färg, och var 100 st som vägde 34 kg var. Men det var inte vilket silver som helst. Efter att Gud hade räddat Israelerna ur Egypten pålyste Gud Israelerna om att det var nu Han som hade rätten till deras liv. Men Han tillät att alla män (förutom leviterna) skulle få ge en lösepenning för att lösa sitt liv till att leva normalt familje- och yrkesliv. Priset var endast symboliskt: en silverpenning som kallades en halv sikel. (2 Mos 30:13). När man räknade penningarna kom man fram till 603 350 stycken, vilket visade att alla män betalade (om man jämför med folkräkningarna. Om man överför dessa till talentens vikt så kommer man fram till att silvret vägde 100 talenter och 1775 siklar. Av detta silver gjordes alltså de hundra socklarna av silver, så att hela grunden för tabernaklet utgjordes av lösepenningen. Ett faktum värt att notera! Inget silver användes till någonting annat än att uppehålla tabernaklet. Det återstående silvret användes nämligen vid förgårdens "tak". Se förgården och dess stolpar. Alltså var försoningens silver både början, grunden, och slutet på tabernaklet. (se Brown: The Tabernacle. Its priests and its services)

Två fotstycken av silver under varje bräde

19. Och du skall göra fyrtio fotstycken av silver (försoningens färg) att sätta under de tjugu bräderna, två fotstycken under vart bräde för dess två tappar. (2 Mos 26:19; 36:24)

Bräderna till väggarna

Tabernaklet var byggt av 48 plankor (5m höga och 75 cm breda) av akacieträöverdragna med guld. De hölls samman av bjälkar och silverfotstycken.

Av akacieträ

15. Bräderna till tabernaklet skall du göra av akacieträ, och de skola ställas upprätt.
16. Tio alnar (1 aln=0,5m) långt och en och en halv aln (1 aln=0,5m) brett skall vart bräde vara. (5m x 0,75 m) (2 Mos 26:15-16; 36:20-21)

Överdrags med guld

29. Och bräderna skall du överdraga med guld, (2 Mos 26:29a; 36:34a)

Två tappar i varje bräde

17. Vart bräde skall hava två tappar, förbundna sinsemellan med en list; så skall du göra på alla bräderna till tabernaklet. (2 Mos 26:17; 36:22)

Tjugo bräder på södra sidan

Tabernaklet stod med ingången mot öster, så att långsidorna var mot norr och söder och kortsidorna mot väster och öster. Öster, med ingången, var således framsidan medan väst var baksidan

18. Och av tabernaklets bräder skall du sätta tjugu på södra sidan, söderut. (totalt 15 m) (2 Mos 26:18; 36:23)

Två fotstycken av silver under varje bräde

19. Och du skall göra fyrtio fotstycken av silver (försoningens färg) att sätta under de tjugu bräderna, två fotstycken under vart bräde för dess två tappar. (2 Mos 26:19; 36:24)

Tjugo bräder på norra sidan

20. Likaledes skall du på tabernaklets andra sida, den norra sidan, sätta tjugu bräder,
21. med deras fyrtio fotstycken av silver, två fotstycken under vart bräde. (2 Mos 26:20-21; 36:25-26)

Åtta bräder på västra sidan

22. Men på baksidan av tabernaklet, västerut, skall du sätta sex bräder.
23. Och två bräder skall du sätta på tabernaklets hörn, på baksidan;
24. och vartdera av dessa skall vara sammanfogat av två nedtill, och likaledes sammanhängande upptill, till den första ringen. Så skall det vara med dem båda. Dessa skola sättas i de båda hörnen.
25. Således bliver det åtta bräder (totalt 6 m) med tillhörande fotstycken av silver, sexton fotstycken, nämligen två fotstycken under vart bräde. (2 Mos 26:22-25; 36:27-30)

Tvärstänger

26. Och du skall göra tvärstänger av akacieträ, fem till de bräder som äro på tabernaklets ena sida
27. och fem tvärstänger till de bräder som äro på tabernaklets andra sida, och fem tvärstänger till de bräder som äro på tabernaklets baksida, västerut.
28. Och den mellersta tvärstången, den som sitter mitt på bräderna, skall gå tvärs över, från den ena ändan till den andra. (2 Mos 26:26-28; 36:31-33)

Överdrags med guld

Tvärstängerna skall du överdraga med guld. (2 Mos 26:29; 36:34)

Ringarna i guld

och ringarna på dem, i vilka tvärstängerna skola skjutas in, skall du göra av guld. (2 Mos 26:29b)

Tabernaklet var 15 m långt och fem meter brett och 5 meter högt..

Taket

Tältets tak utgjordes av två stora sammanhäftade tygstycken av linne. Vart och ett av dem bestod av fem tygvåder (13 m lång, 1,8 m breda) av vitt, mörkblått, purpurrött och rosenrött garn (Kungliga färger + återlösningens färg). Det ena stycket täckte det allra heligaste det andra det heliga, såväl tak som väggar, med undantag för ingången. Över linnnet låg ett tvådelat täcke av gethår (13,5 m lång och 1,8 m bred; 11 våder = 6+5) som även räckte över ingången. Över detta ännu ett lager av rödfärgat vädurskinn och ett lager av skinn från sjökor (tahasskinn). Utifrån såg alltså tältet ut som vilket beduintält som helst, förutom form och storlek. Från utsidan kunde dess inre obeskrivliga skönhet inte anas j.f.r. Jesus, församlingen (Blodsförbundet, Nilsson).

Det yttre täckelset

Av gethår

7. Du skall ock göra tygvåder av gethår till ett täckelse över tabernaklet; elva sådana våder skall du göra. (Till det inre skulle det vara 10 våder)
8. Var vad skall vara trettio alnar (1 aln=0,5m) lång (alltså 1 m längre än det inre täckelset) och fyra alnar (1 aln=0,5m) bred; de elva våderna skola hava samma mått. (2 Mos 26:7-8; 36:14-15)

Fem våder i ett stycke och sex våder i det andra

9. Fem av våderna skall du foga tillhopa till ett särskilt stycke, och likaledes de sex övriga våderna till ett särskilt stycke, och den sjätte våden skall du lägga dubbel på framsidan av tältet. (2 Mos 26:9; 36:16-17)

Femtio öglor

10. Och du skall sätta femtio öglor i kanten på den ena våden, den som sitter ytterst i det ena hopfogade stycket, och femtio öglor i kanten på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket. (2 Mos 26:10)

Femtio häktor av koppar

11. Och du skall göra femtio häktor av koppar (För det inre täckelset var häktorna av guld) och haka in häktorna i öglorna och foga täckelset tillhopa, så att det utgör ett helt. (2 Mos 26:11; 36:18)

De våder som hänger över...

12. Men vad överskottet av täckelsets våder angår, det som räcker över, så skall den halva våd som räcker över hänga ned på baksidan av tabernaklet.
13. Och den aln (1 aln=0,5m) på vardera sidan, som på längden av täckelsets våder räcker över, skall hänga ned på båda sidorna av tabernaklet för att övertäcka det. (2 Mos 26:12-13)

Ytterligare överdrag

Rödfärgade vädurskinn samt skinn av sjökor

14. Vidare skall du göra ett överdrag av rödfärgade vädurskinn till täckelset, och ytterligare ett överdrag av tahasskinn (sjökorskinn) att lägga ovanpå detta. (2 Mos 26:14; 36:19)

Förhänget till det heliga

36. Och du skall göra ett förhänge för ingången till tältet, i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn. (2 Mos 26:36; 36:37) (samma som till det allra heligaste, dock saknas keruberna)

Står på fem stolpar av guldöverdraget akacieträ

37. Och du skall till förhänget göra fem stolpar av akacieträ (till det allra heligaste var det fyra stolpar) och överdraga dem med guld, (2 Mos 26:37a; 36:38)

med hakar av guld

och hakarna på dem skola vara av guld, (2 Mos 26:37b; 36:38)

på fotstycken av koppar

och du skall till dem gjuta fem fotstycken av koppar. (2 Mos 26:37c; 36:38)

Till det allra heligaste var fotstyckena av silver. Koppar talar om offer och lidande

Det heliga

Det heliga representerade Guds kungliga gästrum (guestchamber) där hans folk symboliskt kom inför honom i "närvarons bröd", ljuset från ljusstakarna och rökelsen från rökelsealtaret. (NIV)

Det heliga var dubbelt större än det allra heligaste.

Det fanns tre större föremål i det heliga: skådebrödsbordet, rökelsealtaret och ljusstaken.

De inre tygerna

Tio våder av tvinnat garn med keruber

1. Tabernaklet skall du göra av tio tygvåder; av tvinnat vitt garn och av mörkblått, purpurrött och rosenrött garn skall du göra dem, med keruber på, i konstvävnad.
2. Var våd skall vara tjugoåtta alnar (1 aln=0,5m) lång och fyra alnar (1 aln=0,5m) bred; alla våderna skola hava samma mått. (2 Mos 26:1-2; 36:8-9)

Våderna fogas samman fem och fem

3. Fem av våderna skola fogas tillhopa med varandra; likaså skola de fem övriga våderna fogas tillhopa med varandra. (2 Mos 26:3; 36:10)

Med 50 öglor ytterst

4. Och du skall sätta öglor av mörkblått garn i kanten på den ena våden, ytterst på det hopfogade stycket; så skall du ock göra i kanten på den våd som sitter ytterst i det andra hopfogade stycket.
5. Femtio öglor skall du sätta på den ena våden, och femtio öglor skall du sätta ytterst på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket, så att öglorna svara emot varandra. (2 Mos 26:4-5; 36:11-12)

Med 50 häktor av guld skall våderna fogas samman

6. Och du skall göra femtio häktor av guld och foga tillhopa våderna med varandra medelst häktorna, så att tabernaklet utgör ett helt. (2 Mos 26:6; 36:13)

Skådebrödsbordet

Bordet med skådebröden (närvarons bröd, ansiktets bröd, Guds ansikte är Gud själv) på den norra sidan gjordes av akacieträ överdraget med guld och en guldrand runtomkring. (0,9 m långt, 0,5 m brett och 0,7 m högt)

Utanför förlåten till det allra heligaste

35. Men bordet skall du ställa utanför förlåten, (2 Mos 26:35a)

Av akacieträ

23. Du skall ock göra ett bord av akacieträ, två alnar (1 aln=0,5m) långt, en aln (1 aln=0,5m) brett och en och en halv aln (1 aln=0,5m) högt. (2 Mos 25:23; 37:10)

Överdraget med guld

24. Och du skall överdraga det med rent guld; och du skall göra en rand av guld därpå runt omkring

25. Och runt omkring det skall du göra en list av en hands bredd, och runt omkring listen skall du göra en rand av guld. (2 Mos 25:24-25; 37:11-12)

Fyra ringar för bärstängerna

26. Och du skall till bordet göra fyra ringar av guld och sätta ringarna i de fyra hörnen vid de fyra fötterna.

27. Invid listen skola ringarna sitta, för att stänger må skjutas in i dem, så att man kan bära bordet.

28. Och du skall göra stängerna av akacieträ och överdraga dem med guld, och med dem skall bordet bäras. (2 Mos 25:26-28; 37:13-15)

Även kärl av rent guld för drickoffer

29. Du skall ock göra därtill fat och skålar, kannor och bägare, med vilka man skall utgjuta drickoffer; av rent guld skall du göra dem. (2 Mos 25:29; 37:16)

Tolv bröd

5. Och du skall taga fint mjöl och därav baka tolv kakor; var kaka skall innehålla två tiondedels efa. (1 efa = ca 36 liter) (3 Mos 24:5)

i två rader

6. Och du skall lägga upp dem i två rader, sex i var rad, på det gyllene bordet inför HERRENS ansikte. (3 Mos 24:6)

Rökelse på var sida

7. Och på vardera raden skall du lägga ren rökelse, för att denna må utgöra själva altaroffret av bröden, ett eldsoffer åt HERREN. (3 Mos 24:7)

Bytes varje sabbatsdag

8. Sabbatsdag efter sabbatsdag skall man beständigt lägga upp dem inför HERRENS ansikte: en gård av Israels barn, till ett evigt förbund. (on behalf of the Israelites as a lasting covenant) (3 Mos 24:8)

Här ska alltid finnas skådebröd

30. Och du skall beständigt hava skådebröd liggande på bordet inför mitt ansikte. (2 Mos 25:30)

Prästernas del av skådebröden

9. De skola tillhöra Aron och hans söner och skola ätas av dem på en helig plats, ty de äro högheliga och äro hans evärdliga rätt av HERRENS eldsoffer. (3 Mos 24:9)

Symbolik

Bröden representerade ett ständigt brödoffer åt Herren genom vilket Israel deklarerade att hon helgade åt Herren frukten av sitt arbete samtidigt som Israel medgav att all sådan frukt getts henne enbart genom Guds välsignelse. (Blodsförbundet, Nilsson)

”Bordet med bröd och vin representerar även förbundsmåltiden. Skådebrödsbordet pekar också mot den gemenskap mänskorna skulle få vid Herrens bord - nattvarden.” (Blodsförbundet, Nilsson)

Den sjuarmade ljusstaken

Eftersom det heliga, liksom det allra heligaste saknade fönster var det enbart den sjuarmade ljusstaken som var ljuskällan.

Mitt emot skådebrödsbordet

och ljusstaken mitt emot bordet, på tabernaklets södra sida; bordet skall du alltså ställa på norra sidan. (2 Mos 26:35b)

Av 34 kg rent guld, i ett stycke

31. Du skall ock göra en ljusstake av rent guld. I drivet arbete skall ljusstaken göras, med sin fotställning och sitt mittelrör; kalkarna därpå, kulor och blommor skola vara i ett stycke med den. (2 Mos 25:31; 37:17)
4. Och ljusstaken var gjord på följande sätt: den var av guld i drivet arbete; också dess fotställning och blommorna därpå voro i drivet arbete. Efter det mönster som HERREN hade visat Mose hade denne låtit göra ljusstaken. (4 Mos 8:4)

En ljusstake med sex armar

Från mittelröret, som kallas för ljusstaken, utgick tre böjda förgreningar på var sida. Varje gren var utsmyckad med tre kalkar, medan stammen hade fyra. Varje kväll fyllde prästerna dessa lampor med olja som folket hade skänkt för att de skulle lysa hela natten.

32. Och sex armar skola utgå från ljusstakens sidor, tre armar från ena sidan och tre armar från andra sidan. (2 Mos 25:32; 37:18)

Skall efterlikna ett mandelträd

Det finns judiska traditioner som säger att Livets träd i Edens lustgård var ett mandelträd. Och att tabernaklet i sig är ett "nytt Edens lustgård" där Gud vill möta och tala till människan. (se bl.a. Ernest L Martin: Secrets of Golgotha"

33. På den ena armen skola vara tre kalkar, liknande mandelblommor, vardera bestående av en kula och en blomma, och på den andra armen sammalunda tre kalkar, liknande mandelblommor, vardera bestående av en kula och en blomma så skall det vara på de sex arma som utgå från ljusstaken.

34. Men på själva ljusstaken skola vara fyra kalkar, liknande mandelblommor, med sina kulor och blommor.
35. En kula skall sättas under det första armparet som utgår från ljusstaken, i ett stycke med den, och en kula under det andra armparet som utgår från ljusstaken, i ett stycke med den, och en kula under det tredje armparet som utgår från ljusstaken, i ett stycke med den: alltså under de sex armar som utgå från ljusstaken.
36. Deras kulor och armar skola vara: i ett stycke med den, alltsammans ett enda stycke i drivet arbete av rent guld. (2 Mos 25:33-36; 37:19-22)

Med sju oljelampor

37. Och du skall till den göra sju lampor, och lamporna skall man sätta upp så, att den kastar sitt sken över platsen där framför.
38. Och lamptänger och brickor till den skall du göra av rent guld. (2 Mos 25:37-38; 37:23)

Av 30 kg guld

39. Av en talent (30kg) rent guld skall man göra den med alla dessa tillbehör. (2 Mos 25:39; 37:24)

Olja av oliver

20. Och du skall bjuda Israels barn att bära till dig ren olja, av stötta oliver, till ljusstaken, så att lamporna dagligen kunna sättas upp. (2 Mos 27:20; 3 Mos 24:2)

Skall kasta sitt ljus framåt

2. »Tala till Aron och säg till honom: När du sätter upp lamporna, skall detta ske så, att de sju lamporna kasta sitt sken över platsen framför ljusstaken.»
3. Och Aron gjorde så; han satte upp lamporna så, att de kastade sitt sken över platsen framför ljusstaken, såsom HERREN hade bjudit Mose. (4 Mos 8:2-3)

Skall skötas av prästerna

21. I uppenbarelsetältet, utanför den förlåt som hänger framför vittnesbördet, skola Aron och hans söner sköta den, från aftonen till morgonen, inför HERRENS ansikte. Detta skall vara en

evärdlig stadga från släkte till släkte, en gärd av Israels barn. (2 Mos 27:21; 3 Mos 24:3-4)

Symbolik

Sjuarmar symboliserar fullkomlighet. Ljuset från lamporna representerade "the glory of the Lord" Guds härlighet, som reflekterades i Israelernas helgade liv. "Israel's glory answering to God's glory in the tabernacle."

Gud är ljus (1 Joh 1:5), Jag (Jesus) är världens ljus (Joh 9:5), Ni (lärlingarna) är världens ljus. Vi har Gud genom den helige Ande inom oss som lyser ut Guds ljus genom oss. Guldets står för det konungliga och gudomliga. Ljusstaken i sin helhet symboliserar Gud Fadern. Den centrala stammen är Sonen. Oljan i denna stam symboliserar den Helige Ande. Oljan flödar ut i stakens sex grenar som representerar den troende eller församlingen (6 = människans tal). Ljusstaken i det heliga var den enda ljuskällan där. Den heliga tjänsten skedde i den Helige Andes ljus (Blodsförbundet, Nilsson)

Rökelsealtaret

Stod i det heliga framför ingången till det allra heligaste. (1 meter högt och 45 cm i fyrkant) Hade guldkant upptill samt horn i varje hörn, allt i ett stycke. Rökelsealtaret var "högst i rang" av föremålen i det heliga. Den stod i direkt förbindelse med det allra heligaste, framför nådastolen. Prästerna som kom varje morgon och kväll för att sköta om ljusstaken offrade samtidigt rökelse som de tände med eld från brännoffersaltaret. Då bildades doftande rökmoln som uppfyllde rummet.

I hebréerbrevet anges t.o.m. rökelsealtaret som hörande till det allra heligaste. Det gör det också på ett sätt - genom att sprida sin väldoft ända in i det allra heligaste, till Guds nådatron.

Av akacieträ

1. Och du skall göra ett altare för att antända rökelse därpå, av akacieträ skall du göra det. (2 Mos 30:1; 37:25)

En liksidig fyrkant

2. Det skall vara en aln långt och en aln brett -- en liksidig fyrkant -- och två alnar högt; dess horn skola vara i ett stycke därmed. (2 Mos 30:2)

Överdraget med guld

3. Och du skall överdraga det med rent guld, dess skiva, dess väggar runt omkring och dess hörn; och du skall göra en rand av guld därpå runt omkring. (2 Mos 30:3; 37:26)

Ringar för bärstängerna

4. Och du skall till det göra två ringar av guld och sätta dem nedanför randen, på dess båda sidor; på de båda sidostyckena skall du sätta dem. De skola vara där, för att stänger må skjutas in i dem, så att man med dem kan bära altaret. (2 Mos 30:4; 37:27)

Även stängerna av samma material

5. Och du skall göra stängerna av akacieträ och överdraga dem med guld. (2 Mos 30:5; 37:28)

Närmast nådstolen i det heliga

6. Och du skall ställa det framför den förlåt som hänger framför vittnesbördets ark, så att det står framför nådstolen, som är ovanpå vittnesbördet, där jag skall uppenbara mig för dig. (2 Mos 30:6)

Rökelse var morgon och afton

7. Och Aron skall antända välluktande rökelse därpå; var morgon, när han tillreder lamporna, skall han antända rökelse;
8. och likaledes skall Aron antända rökelse, när han vid aftontiden sätter upp lamporna. Detta skall vara det dagliga rökoffret inför HERRENS ansikte, från släkte till släkte. (2 Mos 30:)7-8

Som den väldoftande rökelsen är välbehaglig inför Gud är våra böner välbehagliga inför Honom. (The Tabernacle, Brown s. 64)

Ingen främmande rökelse eller andra offer

9. I skolen icke låta någon främmande rökelse komma därpå, ej heller brännoffer eller spisoffer; och intet drickoffer skolen utgjuta därpå. (2 Mos 30:9)

En gång om året skall altaret renas

Detta skedde på den stora försoningsdagen

10. Och Aron skall en gång om året bringa försoning för dess horn; med blod av försoningssyndoffret skall han en gång om året bringa försoning för det, släkte efter släkte. Det är högheligt för HERREN. (2 Mos 30:10)

Rökelsen

34. Ytterligare sade HERREN till Mose: Tag dig välluktande kryddor, stakte och sjönagel och galban, och jämte dessa vällukter rent rökelseharts, lika mycket av vart slag,
35. och gör därav rökelse, en konstmässigt beredd blandning, saltad, ren, helig.
36. Och en del av den skall du stöta till pulver och lägga framför vittnesbördet i uppenbarelsetältet, där jag vill uppenbara mig för dig. Höghelig skall den vara för eder.

Ingen annan rökelse får göras likadan

37. Och ingen annan rökelse mån I göra åt eder så sammansatt som denna skall vara. Helig skall den vara dig för HERREN.
38. Den som gör sådan för att njuta av dess lukt, han skall utrotas ur sin släkt.

Gjordes av Besalel

Han gjorde ock den heliga smörjelseoljan och den rena välluktande rökelsen, konstmässigt beredda (2 Mos 37:29)

Oljan förvarades av Eleasar

16. Och Eleasars, prästen Arons sons åliggande skall vara att hava vården om oljan till ljusstaken, om den välluktande rökelsen, om det dagliga spisoffret och om smörjelseoljan; hans åliggande skall vara att hava vården om hela tabernaklet och om allt vad däri är, de heliga föremålen och deras tillbehör. (4 Mos 4:16)

Förlåten

Förlåten utgjorde skiljelinjen och vägg gentemot det allra heligaste. I hebréerbrevet framgår det att denna förlåt var en påminnelse om att försoningen inte kunde bli fullkomlig med enbart de av Mose föreskrivna offren. Det krävdes ett annat - Jesu offer - för att ge oss en ny och levande väg in till Guds närhet.

Förlåten till det senare templet var en cirka 10 cm tjock vävnad så stark att flere par oxar inte kunde spräcka den, när de med all kraft drog åt varsitt håll” (Blodsförbundet, Nilsson). Förlåten är en bild av Kristi mänskliga kropp. Den heliga Guden öppnar vägen in till sig själv genom Jesu blod.

I konstvävnad med keruber

31. Du skall också göra en förlåt av mörkblått, purpurrött, rosenrött och tvinnat vitt garn den skall göras i konstvävnad, med keruber på. (2 Mos 26:31; 36:35)

Keruberna symboliserade Herrens närvaro och oåtkomlighet. På det yttre förhänget saknades dessa keruber. Till det inre täckelset var det inget vitt garn. vitt är rättfärdighetens färg.

Hängs på fyra stolpar av guldöverdraget akacieträ

32. Och du skall hänga upp den på fyra stolpar av akacieträ, som skola vara överdragna med guld (2 Mos 26:32a; 36:36)

som har hakar av guld

och hava hakar av guld och (2 Mos 26:32b; 36:36)

och står på fotstycken av silver

stå på fyra fotstycken av silver. (2 Mos 26:32c; 36:36)

Silvret var försoningens färg. Det silver som användes hade man fått av den försoningspenning alla förstfödda Israeliter skulle betala som lösen för sina liv i samband med att Gud skonade alla israeliter när de förstfödda i Egypten slogs

Förlåten - en skiljevägg till det allra heligaste

33. Och du skall hänga upp förlåten under häktorna, och föra dit vittnesbördets ark och ställa den innanför förlåten; och så

skall förlåten för eder vara en skiljevägg mellan det heliga och det allraheligaste. (2 Mos 26:33)

Det allra heligaste

Till det allra heligaste hade endast översteprästen tillträde endast en gång om året på den stora försoningsdagen.

Det allra heligaste formade en perfekt kub (5x5 m) liksom det nya Jerusalem (Upp 21:16). Omsluten av linneomhängen broderade med keruber och innehållande endast förbundsarken representerade den Guds tronrum. Det heliga representerade hans kungliga gästrum (guestchamber) där hans folk symboliskt kom inför honom i "närvarons bröd", ljuset från ljusstakarna och rökelsen från rökelsealtaret.

Endast arken med nådastolen

34. Och du skall sätta nådastolen på vittnesbördets ark inne i det allraheligaste. (2 Mos 26:34)

Förbundsarken

Föreskrifterna i Moseböckerna börjar med den. Guds hus byggs upp inifrån, från Guds hjärta, Hans närvaro. Den är det mest heliga föremålet av allt i tabernaklet. Att vidröra den på icke-föreskrivet sätt var lika med döden.

Arken var Guds tron - en nådens tron - där han satt tronad genom en synlig manifestation av Hans Shekinah (se mer längre fram). Folkets representant, översteprästen, beviljades audiens in i kungens tronrum en gång om året: vid den stora försoningsdagen (se d.o.) (The Tabernacle, Brown s. 79)

I arken låg de tio budorden, en kruka med manna, samt Arons stav som grönskade. "Arons stav var en påminnelse om att Israels folk tidigare vägrat underordna sig Guds ledarskap genom Aron" (4 Mos 16-17) (Blodsförbundet, Nilsson). "Mannat talar om folkets tidigare vägran att acceptera Guds jordiska försyn, vad maten beträffar. De knorrade, anklagade och greps av lystnad" (Blodsförbundet, Nilsson) (4 Mos 11). De tio budorden påminde om folkets oförmåga att svara upp mot Guds rättfärdighets- och helighetskrav. "Detta innebär att Israels barns synd och uppror hela tiden fanns inför Guds ögon. Straffet för synd är döden. Rättfärdighet måste råda i Guds regering. Han kan inte ge rum åt upproriskhet. Hans vrede över synden måste användas för att fred och gemenskap skall kunna upprätthållas" (Blodsförbundet, Nilsson) Före intåget i Kanaan lades också lagboken bredvid arken. Stängerna med vilka arken bars drogs aldrig ur.

Ja i det gamla förbundet lät Gud bockars och kalvars blod tillfälligt överskylla folkets synder. Men i det nya förbundet har Guds rena lamm för alltid utplånat den synd som utestängde oss från gemenskapen med Gud. Härigenom har det som Jesus talade om med den samaritiska kvinnan skett, nämligen att en tid skulle komma då det ej var heliga berg och platser som hade monopol på tillbedjan. Jesus sa att sanna tillbedjare skulle tillbe i ande och sanning och att det var en sådan kontakt med mänskorna som Gud ville ha (Joh 4:21 f). Den troende är själv den helige Andes. tabernakel

Av akacieträ

10. De skola göra en ark av akacieträ, två och en halv aln (1 aln = 0,5m) lång, en och en halv aln bred och en och en halv aln hög. (2 Mos 25:10; 37:1)

Överdragen med rent guld

11. Och du skall överdraga den med rent guld, innan och utan skall du överdraga den; och du skall på den göra en rand av guld runt omkring. (2 Mos 25:11; 37:2)

Ringar för bärstängerna

12. Och du skall till den gjuta fyra ringar av guld och sätta dem över de fyra fötterna, två ringar på ena sidan och två ringar på andra sidan.
13. Och du skall göra stänger av akacieträ och överdraga dem med guld.
14. Och stängerna skall du skjuta in i ringarna, på sidorna av arken, så att man med dem kan bära arken.
15. Stängerna skola sitta kvar i ringarna på arken; de få icke dragas ut ur dem. (2 Mos 25:12-15; 37:3-5)

I arken: lagens tavlor

Guds lag uttrycker Guds vilja, Hans väsen, personlighet och sinnelag

16. Och i arken skall du lägga vittnesbördet, som jag skall giva dig. (2 Mos 25:16)

Nådstolen - platsen för Guds Shekinah

”Både det grekiska och hebreiska ordet för nådstol betyder att blidka, att försona och i detta falla använda Guds vrede genom att tillmötesgå Hans kränkta rättfärdighet.” (Blodsförbundet, Nilsson).

Detta var den fysiska plats där Herren (Adonai) mötte översteprästen på den stora försoningsdagen och från vilken Han förlät Israels folks synder. Det är nådens tron där Gud tronar, rättfärdig men nådefull.

17. Och du skall göra en nådstol av rent guld, två och en halv aln (1 aln=0,5m) lång och en och en halv aln (1 aln=0,5m) bred. (2 Mos 25:17; 37:6)
14. Och han skall taga av tjurens blod och stänka med sitt finger framtill på nådstolen; och framför nådstolen skall han stänka blodet sju gånger med sitt finger. (3 Mos 16:14).

Med två keruber

Två keruber av guld stod på locket med ansiktena mot varandra. Det var keruber som sattes ut att vakta ingången till Eden. Platsen mellan Keruberna och mellan deras överskuggande vingar och locket på nådstolen fylldes av Guds ”Shekinah” = den synliga manifestationen av Guds heliga närvaro (The Tabernacle, Brown s 78). Det uppfattades som en synlig flimrande ljuskälla - en flamma. (Shine forth, though that dwellest between the cherubim Ps 80:1). Locket och keruberna var av rent guld.

18. Och du skall göra två keruber av guld; i drivet arbete skall du göra dem och sätta dem vid de båda ändarna av nådstolen.
19. Du skall göra en kerub till att sätta vid ena ändan, och en kerub till att sätta vid andra ändan. I ett stycke med nådstolen skolen I göra keruberna vid dess båda ändar.
20. Och keruberna skola breda ut sina vingar och hålla dem uppåt, så att de övertäcka nådstolen med sina vingar, under det att de hava sina ansikten vända mot varandra; ned mot nådstolen skola keruberna vända sina ansikten. (2 Mos 25:18-20; 37:7-9)

Ovanpå arken

21. Och du skall sätta nådstolen ovanpå arken. (2 Mos 25:21)

Här ska Gud uppenbara sig

22. Och där skall jag uppenbara mig för dig; från nådastolen, från platsen mellan de två keruberna, som stå på vittnesbördets ark, skall jag tala med dig om alla bud som jag genom dig vill giva Israels barn. (2 Mos 25:22)

Platsen där Gud tronade

Nådastolen var en platsen för Guds manifesterade närvaro. Det var vid nådastolen som människa och Gud möttes. Där talade Gud till människan.

22. Och där skall jag uppenbara mig för dig; från nådastolen, från platsen mellan de två keruberna, som stå på vittnesbördets ark, skall jag tala med dig om alla bud som jag genom dig vill giva Israels barn. (2 mos 22:22)
89. Och när Mose gick in i uppenbarelsetältet för att tala med honom, hörde han rösten tala till sig från nådastolen ovanpå vittnesbördets ark, från platsen mellan de två keruberna; där talade rösten till honom. (4 Mos 7:89)

Övrigt material

Verktyg och pluggar

Av koppar

19. Alla tabernaklets tillbehör för allt arbete därvid, så ock alla dess pluggar och alla förgårdens pluggar skola vara av koppar. (2 Mos 27:19; 38:20)

Koppar var det material som hörde till de yttre delarna av tabernaklet och förknippades med offer och rening, vilket krävdes för att kunna träda närmare Gud

Smörjelseolja

Mose skulle bereda en helig smörjelseolja med vilken han skulle smörja uppenbarelsetältet, med dess interiör samt Aron och hans söner så att allt blev högheligt. Var och en som därefter kommer vid något av detta blir helig.

23. Tag dig ock kryddor av yppersta slag: fem hundra siklar myrradropp, hälften så mycket kanel av finaste slag, alltså två hundra femtio siklar, likaledes två hundra femtio siklar kalmus av finaste slag, (1 sikel=11-16 g)
24. därtill fem hundra siklar kassia, efter helgedomsikelns vikt, och en hin (1 hin=6 liter) olivolja. (2 Mos 30:23-24)

En helig olja

25. Och du skall av detta göra en helig smörjelseolja, en konstmässigt beredd salva; det skall vara en helig smörjelseolja. (2 Mos 30:25;31-32)

Skall helga tabernaklet

26. Och du skall därmed smörja uppenbarelsetältet, vittnesbördets ark,
27. bordet med alla dess tillbehör, ljusstaken med dess tillbehör, rökelsealtaret,
28. brännoffersaltaret med alla dess tillbehör, äntligen bäckenet med dess fotställning.
29. Och du skall helga dem, så att de bliva högheliga; var och en som sedan kommer vid dem bliver helig. (2 Mos 30:26-29)

...och prästerna

30. Och Aron och hans söner skall du smörja, och du skall helga dem till att bliva präster åt mig. (2 Mos 30:30)

Får ej användas till annat

31. Och till Israels barn skall du tala och säga: Detta skall vara min heliga smörjelseolja hos eder, från släkte till släkte.
32. På ingen annan människas kropp må den komma, ej heller mån I göra någon annan så sammansatt som denna. Helig är den, helig skall den vara för eder. (2 Mos 30:31-32)

Gör någon en efterrapning - måste dö

33. Den som bereder en sådan salva, och den som använder något därav på någon främmande, han skall utrotas ur sin släkt. (2 Mos 30:33)

Gjordes av Besalel

Han gjorde ock den heliga smörjelseoljan och den rena välluktande rökelsen, konstmässigt beredda (2 Mos 37:29)

Uppenbarelsetältet – föregångaren till tabernaklet

7. Men Mose hade för sed att taga tältet och slå upp det ett stycke utanför lägret; och han kallade det »uppenbarelsetältet». Och var och en som ville rådfråga HERREN måste gå ut till uppenbarelsetältet utanför lägret.
8. Och så ofta Mose gick ut till tältet, stod allt folket upp, och var och en ställde sig vid ingången till sitt tält och skådade efter Mose, till dess han hade kommit in i tältet.
9. Och så ofta Mose kom in i tältet, steg molnstoden ned och blev stående vid ingången till tältet; och han talade med Mose.
10. Och allt folket såg molnstoden stå vid ingången till tältet; då föll allt folket ned och tillbad, var och en vid ingången till sitt tält.
11. Och HERREN talade med Mose ansikte mot ansikte, såsom när den ena människan talar med den andra. Sedan vände Mose tillbaka till lägret; men hans tjänare Josua, Nuns son, en ung man, lämnade icke tältet. (2 Mos 33:7-11)

Detta tält var inte tabernaklet som ju var centralt placerat i lägret. Det här textavsnittet är taget direkt efter händelsen med guldkalven. Inget tabernakel var alltså byggt ännu. (Se studiebibeln eller NIVk)

Förfärdigande av tabernaklet

Arbetet fullbordades i allt som Gud befallt

32. Så blev då allt arbetet på uppenbarelsetältets tabernakel fullbordat. Israels barn utförde det; de gjorde i alla stycken såsom HERREN hade bjudit Mose.
33. Och de förde fram till Mose tabernaklet, dess täckelse och alla dess tillbehör, dess häkter, bräder, tvärstänger, stol par och fotstycken,
34. överdraget av rödfärgade vädurskinn och överdraget av tahasskinn och den förlåt som skulle hänga framför arken,
35. vidare vittnesbördets ark med dess stänger, så ock nådastolen,
36. bordet med alla dess tillbehör och skådebröden,
37. den gyllene ljusstaken, lamporna som skulle sättas på den och alla dess andra tillbehör, oljan till ljusstaken,
38. det gyllene altaret, smörjelseoljan och den välluktande rökelsen, förhänget för ingången till tältet,
39. kopparaltaret med tillhörande koppargaller, dess stänger och alla dess tillbehör, bäckenet med dess fotställning.
40. omhängena till förgården, dess stolpar och fotstycken, förhänget för porten till förgården, dess streck och pluggar, alla redskap till arbetet vid uppenbarelsetältets tabernakel
41. äntligen de stickade kläderna till tjänsten i helgedomen och prästen Arons andra heliga kläder, så ock hans söners prästkläder.
42. Såsom HERREN hade bjudit Mose så hade Israels barn i alla stycken gjort allt arbete.
43. Och Mose besåg allt arbetet och fann att de hade utfört det, att de hade gjort såsom HERREN hade bjudit. Och Mose välsignade dem (2 Mos 39:32-43).

Ett år att färdigställa

Det var klart att sättas upp ett år efter den första påsken och uppbrottet från Egypten.

2. »När den första månaden ingår, skall du på första dagen i månaden uppsätta uppenbarelsetältets tabernakel. (2 Mos 40:2)

Gud ger order om att Mose skall färdigställa tabernaklet

3. Och du skall däri sätta vittnesbördets ark och hänga förlåten framför arken.

4. Och du skall föra bordet ditin och lägga upp på detta vad där skall vara upplagt; och du skall föra ditin ljusstaken och sätta upp lamporna på den.
5. Och du skall ställa det gyllene rökelsealtaret framför vittnesbördets ark; och du skall sätta upp förhänget för ingången till tabernaklet.
6. Och brännoffersaltaret skall du ställa framför ingången till uppenbarelsetältets tabernakel.
7. Och du skall ställa bäckenet mellan uppenbarelsetältet och altaret och gjuta vatten däri.
8. Och du skall sätta upp förgårdshägnaden runt omkring och hänga upp förhänget för porten till förgården.
9. Och du skall taga smörjelseoljan och smörja tabernaklet och allt vad däri är och helga det jämte alla dess tillbehör, så att det bliver heligt.
10. Du skall ock smörja brännoffersaltaret jämte alla dess tillbehör och helga altaret; så bliver altaret högheligt.
11. Du skall ock smörja bäckenet jämte dess fotställning och helga det.
12. Därefter skall du föra Aron och hans söner fram till uppenbarelsetältets ingång och två dem med vatten.
13. Och du skall sätta på Aron del heliga kläderna, och smörja honom och helga honom till att bliva präst åt mig
14. Och du skall föra fram hans söner och sätta livklädnader på dem.
15. Och du skall smörja dem, såsom du smorde deras fader, till att bliva präster åt mig. Så skall denna deras smörjelse bliva för dem en invigning till ett evärdligt prästadöme, släkte efter släkte. (2 Mos 40:3-15)

Mose lyder

16. Och Mose gjorde detta; han gjorde i alla stycken såsom HERREN hade bjudit honom.
17. Så blev då tabernaklet uppsatt i första månaden av andra året, på första dagen i månaden.
18. Då satte Mose upp tabernaklet. Han lade ut dess fotstycken, ställde fast dess bräder, sköt in dess tvärstänger och satte upp dess stolpar.
19. Och han bredde täcket över tabernaklet och lade ovanpå täcket dess överdrag allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
20. Och han tog vittnesbördet och lade det in i arken och satte stängerna på arken; och han satte nådstolen ovanpå arken.
21. Sedan förde han arken in i tabernaklet och satte upp förlåten som skulle hänga framför arken, och hängde så för vittnesbördets ark, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
22. Och han satte bordet i uppenbarelsetältet, vid tabernaklets

- norra sida, utanför förlåten,
23. och lade upp på detta de bröd som skulle vara upplagda inför HERRENS ansikte, allt såsom HERREN hade bjudit Mose.
 24. Och han ställde ljusstaken in i uppenbarelsetältet, mitt emot bordet, på tabernaklets södra sida,
 25. och satte upp lamporna inför HERRENS ansikte, såsom HERREN hade bjudit Mose.
 26. Och han ställde det gyllene altaret in i uppenbarelsetältet, framför förlåten,
 27. och antände välluktande rökelse därpå, såsom HERREN hade bjudit Mose.
 28. Och han satte upp förhänget för ingången till tabernaklet.
 29. Och brännoffersaltaret ställde han vid ingången till uppenbarelsetältets tabernakel och offrade brännoffer och spisoffer därpå, såsom HERREN hade bjudit Mose.
 30. Och han ställde bäckenet mellan uppenbarelsetältet och altaret och göt vatten till tvagning däri.
 31. Och Mose och Aron och hans söner tvådde sedermera sina händer och fötter med vatten därur;
 32. så ofta de skulle gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret, tvådde de sig, såsom HERREN hade bjudit Mose.
 33. Och han satte upp förgårdshägnaden runt omkring tabernaklet och altaret, och hängde upp förhänget för porten till förgården. Så fullbordade Mose allt arbetet. (2 Mos 40:16-33)

Helgas med smörjelseolja

Och Mose tog smörjelseoljan och smorde tabernaklet och allt vad däri var och helgade det och han stänkte därmed sju gånger på altaret och smorde altaret och alla dess tillbehör och bäckenet jämte dess fotställning för att helga dem (3 Mos 8:10-11)

Invigningen av tabernaklet

Guds härlighet uppfyllde tabernaklet

34. Då övertäckte molnskyn uppenbarelsetältet, och HERRENS härlighet uppfyllde tabernaklet;
35. och Mose kunde icke gå in i uppenbarelsetältet, eftersom molnskyn vilade däröver och HERRENS härlighet uppfyllde tabernaklet.

Gåvor som frambars

Därefter frambars offergåvor av Israels 12 stamhövdingar: 6 övertäckta vagnar och tolv oxar vilka gavs åt leviterna.

1. Då nu Mose hade satt upp tabernaklet och smort och helgat det, med alla dess tillbehör, och hade satt upp altaret med alla dess tillbehör, och smort och helgat detta,
2. framburos offergåvor av Israels hövdingar, huvudmännen för stamfamiljerna, det är stamhövdingarna, som stodo i spetsen för de inmönstrade.
3. De förde fram såsom sin offergåva inför HERRENS ansikte sex övertäckta vagnar och tolv oxar: två hövdingar tillhopa en vagn och var hövding en ox; dessa förde de fram inför tabernaklet.
4. Och HERREN sade till Mose:
5. »Tag emot detta av dem för att bruka det till uppenbarelsetältets tjänst; och lämna det åt leviterna, alltefter beskaffenheten av vars och ens tjänst.»
6. Och Mose tog emot vagnarna och oxarna och gav dem åt leviterna.
7. Två vagnar och fyra oxar gav han åt Gersons barn, efter beskaffenheten av deras tjänst;
8. fyra vagnar och åtta oxar gav han åt Meraris barn, efter beskaffenheten av den tjänst de förrättade under ledning av Itamar, prästen Arons son;
9. men åt Kehats barn gav han icke något, ty dem ålåg att hava hand om de heliga föremålen, och dessa skulle bäras på axlarna. (4 Mos 7:1-9)

Hövdingarna förde i samband med detta också fram skänker till altarets invigning, när det smordes. En i sänder, i tolv dagar, bars var stams offergåva fram av stamhövdingen, i samma ordning som marchordningen: Juda, Isaskar, Sebulon, Ruben, Simeon, Gad, Efraim, Manasse, Benjamin, Dan, Aser och Naftali. De bar alla fram en likadan gåva: Ett silverfat 1,5 kg, en silverskål 0,8 kg, båda fulla med fint mjöl, begjutet med olja till spisoffer, vidare en skål av guld 115 g, full med rökelse. vidare en ungtjur, en vädur och ett årsgammalt lamm till brännoffer, och en bock till syndoffer., samt till tackoffret två tjurar, fem vädurar, fem bockar och fem årsgamla

lamm. (4 Mos 7:10-89)

Oberoende vilken stam man tillhörde, om man placerats långt fram eller långt bak i lägret så var Gud värd samma gåvor, alla bar fram lika stora gåvor. Gud ville vara nära dem alla och altaret bringade försoning till alla. Därför samma tacksamhet oberoende uppgift. (Gamla testamentet talar, Schultz)

Tabernaklet skall renas varje år

Tabernaklets införande och föreskrifter var en ren och skär nådeshandling från Gud. Han placerade det "mitt ibland Israels orenhet". Trots att Gud föreskrev mycket precisa reningshandlingar för att hålla tabernaklet obefläckat så orenades det av själva närvaron på en syndbefläckad jord och bland dito människor. Därför måste hela tabernaklet med alla dess heliga föremål genomgå en årlig rening. Den skedde på den stora försoningsdagen.

En del av blodet bärs till det allra heligaste

(För en detaljerad redogörelse för den stora försoningsdagens alla händelser, se d.o. bland fester)

Ett fyrfat med glöd från brännoffersaltaret och rökelse

12. Sedan skall han taga ett fyrfat fullt med glöd från altaret som står inför HERRENS ansikte, och fylla sina händer med stött välluktande rökelse; och han skall bära in detta innanför förlåten. (3 Mos 16:12)

Rökelsen dolde nådastolen

Rökelsen placerades på kolen och röken från rökelsen dolde nådastolen för översteprästen så att han inte skulle se Guds härlighet och dö.

13. Och rökelsen skall han lägga på elden inför HERRENS ansikte, så att ett moln av rökelse skyler nådastolen, ovanpå vittnesbördet, på det att han icke må dö. (3 Mos 16:13)

Stänkte blod sju gånger på nådastolen

14. Och han skall taga av tjurens blod och stänka med sitt finger framtill på nådastolen; och framför nådastolen skall han stänka blodet sju gånger med sitt finger. (3 Mos 16:14)

Sju är ju Guds tal, fullkomlighetens tal

Även av offerbockens blod in i det allra heligaste

Han utförde samma försoningsritual med blodet av den ena bocken.

15. Sedan skall han slakta folkets syndoffersbock och bära in hans blod innanför förlåten; och han skall göra med hans blod såsom

han gjorde med tjurens blod: han skall tänka därmed på nådastolen och framför nådastolen. (3 Mos 16:15)

Försonar och renar folket

Så skall han bringa försoning för sig och sitt hus och för Israels hela församling. (3 Mos 16:17b)

Försonar och renar helgedomen

16. Så skall han bringa försoning för helgedomen och rena den från Israels barns orenheter och överträdelser, vad de än må hava syndat. (3 Mos 16:16a)

Som har sin plats mitt bland Israels barns orenhet

Och på samma sätt skall han göra ned uppenbarelsetältet, som har sin plats hos dem mitt ibland deras orenheter. (3 Mos 16:16b)

Renar även det heliga

Efter det gick han in i det heliga och också där stänkte han av bockens blod till försoning för det heliga och föremålen där.

”Så skall han bringa försoning för helgedomen och rena den från Israels barns orenheter och överträdelser (Rebellion), vad de än må ha syndat. På samma sätt skall han göra med uppenbarelsetältet som har sin plats mitt ibland deras orenheter.” (3 Mos 16:16).

Renar brännoffersaltaret

18. Sedan skall han gå ut till altaret som står inför HERRENS ansikte och bringa försoning för det; (3 Mos 16:18a)

Av både tjurens och bockens blod

han skall taga av tjurens blod och av bockens blod och (3 Mos 16:18b)

Stryka på altarets horn

stryka på altarets horn runt omkring, (3 Mos 16:18b)

Stänka sju gånger

19. och han skall stänka blodet därpå med sitt finger sju gånger,
och rena och helga det från Israels barns orenheter. (3 Mos 16:19)

Uppställning kring tabernaklet och marschordning

Tabernaklet var alltid i centrum när Israeliterna lägrade sig. Gud upprättade en viss lägerordning som alltid upprätthölls när det var dags att stanna vid någon ny plats.

Varje familj under eget baner

2. Israels barn skola lägra sig var och en under sitt baner, vid de fälttecken som höra till deras särskilda familjer; (4 Mos 2:2)

runt tabernaklet

runt omkring uppenbarelsetältet skola de lägra sig så, att de hava det framför sig. (4 Mos 2:2)

Angav även marchordningen

Dock så att det var den stam som placerades i mitten av varje väderstreck som var den viktigaste och när Israel tågade var det den mittersta från varje väderstreck som tågade först av de tre stammarna vid varje väderstreck.

I den ordning de lägra sig skola de ock tåga, var och en på sin plats, under sina baner. (4 Mos 2:17)

Österut

Öster var det mest ärofyllda väderstrecket. Åt öster blickade Gud när han satt på sin nådatron i det allra heligaste. Den starkaste stammen placerades i mitten med de två mindre på bägge sidor

Juda

3. På framsidan, österut, skall Juda lägra sig under sitt baner, efter sina häravdelningar: Juda barns hövding Naheson, Amminadabs son
4. med de inmönstrade som utgöra hans här, sjuttiofyra tusen sex hundra man. (4 Mos 2:3-4)

Isaskar

5. Bredvid honom skall Isaskars stam lägga sig: Isaskars barns hövding Netanel, Suars son,
6. med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiofyra tusen fyra hundra man. (4 Mos 2:5-6)

Sebulon

7. Därefter Sebulons stam: Sebulons barns hövding Eliab, Helons son,
8. med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiofyra tusen fyra hundra man. (4 Mos 2:7-8)

Juda läger - 186 400 - tågar främst

9. De inmönstrade som tillhöra Juda läger utgöra alltså tillsammans ett hundra åttiosex tusen fyra hundra man, delade i sina häravdelningar. De skola vid uppbrott tåga främst. (4 Mos 2:9)

Söderut

Ruben

Ruben lägrade sig i mitten med de mindre betydelsefulla stammarna på var sida.

10. Ruben skall lägga sig under sitt baner söderut, efter sina häravdelningar: Rubens barns hövding Elisur, Sedeurs son,
11. med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtiosex tusen fem hundra man. (4 Mos 2:10-11)

Simeon

12. Bredvid honom skall Simeons stam lägga sig: Simeons barns hövding Selumiel, Surisaddais son,
13. med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiofyra tusen tre hundra man. (4 Mos 2:12-13)

Gad

14. Därefter Gads stam: Gads barns hövding Eljasaf, Reguels son
15. med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtiofyra tusen sex

hundra femtio man. (4 Mos 2:14-15)

Rubens läger - 151 400

16. De inmönstrade som tillhöra Rubens läger utgöra alltså tillsammans ett hundra femtioett tusen fyra hundra femtio man, delade i sina häravdelningar. Och de skola vid uppbrott tåga i andra rummet. (4 Mos 2:16)

Sedan uppenbarelsetältet med leviter

17. Sedan skall uppenbarelsetältet med leviternas läger hava sin plats i tåget, mitt emellan de övriga lägren. (4 Mos 2:17)

Väster

Efraim

18. Efraim skall lägga sig under sitt baner västerut, efter sina häravdelningar: Efraims barns hövding Elisama, Ammihuds son,
19. med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtio tusen fem hundra man. (4 Mos 2:18-19)

Manasse

20. Bredvid honom skall Manasse stam lägga sig: Manasse barns hövding Gamliel, Pedasurs son,
21. med de inmönstrade som utgöra hans här, trettiofem tusen två hundra man. (4 Mos 2:20-21)

Benjamin

22. Därefter Benjamins stam: Benjamins barns hövding Abidan, Gideonis son,
23. med de inmönstrade som utgöra hans här, trettiofem tusen fyra hundra man. (4 Mos 2:22-23)

Efraims läger - 180 100

24. De inmönstrade som tillhöra Efraims läger utgöra alltså

tillsammans ett hundra åtta tusen ett hundra man, delade i sina häravdelningar. Och de skola vid uppbrott tåga i tredje rummet. (4 Mos 2:24)

Norr

Dan

25. Dan skall lägga sig under sitt baner norrut, efter sina häravdelningar: Dans barns hövding Ahieser, Ammisaddais son,
26. med de inmönstrade som utgöra hans här, sextiotvå tusen sju hundra man. (4 Mos 2:25-26)

Aser

27. Bredvid honom skall Asers stam lägga sig: Asers barns hövding Pagiel, Okrans son,
28. med de inmönstrade som utgöra hans här, fyrtioett tusen fem hundra man. (4 Mos 2:27-28)

Naftali

29. Därefter Naftali stam: Naftali barns hövding Ahira, Enans son,
30. med de inmönstrade som utgöra hans här, femtiotre tusen fyra hundra man. (4 Mos 2:29-30)

Dans läger - 157 600

31. De inmönstrade som tillhöra Dans läger utgöra alltså tillsammans ett hundra femtiosju tusen sex hundra man. De skola vid uppbrott tåga sist, under sina baner. (4 Mos 2:31)

Sammanlagt 603 550 man förutom leviterna

32. Dessa voro, efter sina familjer, de av Israels barn som inmönstrades. De som inmönstrades i lägren, efter sina häravdelningar, utgjorde tillsammans sex hundra tre tusen fem hundra femtio man.
33. Men leviterna blevo icke inmönstrade med de övriga israeliterna, ty så hade HERREN: bjudit Mose. (4 Mos 2:32-33)

Israel tågade som Gud befallt

34. Och Israels barn gjorde så; alldeles så, som HERREN hade bjudit Mose, lägrade de sig under sina baner, och så tågade de ock, var och en i sin släkt, efter sin familj. (4 Mos 2:34)

Förflyttningar

Följde moln- och eldstoden

Moln- och eldstoden var symbolen/tecknet för Guds konkreta närvaro

36. Och så ofta molnskyn höjde sig från tabernaklet, bröto Israels barn upp; så gjorde de under hela sin vandring.
37. Men så länge molnskyn icke höjde sig, bröto de icke upp, utan stannade ända till den dag då den åter höjde sig.
38. Ty HERRENS molnsky vilade om dagen över tabernaklet, och om natten var eld i den; så var det inför alla Israels barns ögon under hela deras vandring. (2 Mos 40:36-38)

”På den dag då tabernaklet sattes upp övertäckte molnskyn tabernaklet, vittnesbördets tält och om aftonen, och sedan ända intill morgonen, var det såsom såg man en eld. Och så ofta molnskyn höjde sig från tältet, bröt Israels barn strax upp och på det ställe, där molnskyn stannade, där slog Israels barn läger. Efter HERRENS befallning bröt Israels barn upp och efter HERRENS befallning slog de läger. Så länge molnskyn vilade över tabernaklet låg de i läger. Och om molnskyn en längre tid förblev över tabernaklet, så iakttog Israels barn vad HERREN bjöd dem iakttaga och de bröt inte upp... Efter HERRENS befallning slog de läger och efter HERRENS befallning bröt de upp.” (4 Mos 9:15-19,23)

Endast leviter bar tabernaklet

”När tabernaklet skall bryta upp skall leviterna ta ner det och när tabernaklet skall slås upp skall leviterna uppsätta det, men om någon främmande (icke-levit) kommer därvid, skall han dödas. (4 Mos 1:51)

”Men leviterna skall lägga sig runt omkring vittnesbördets tabernakel för att inte förtörnelse må komma över Israels barns menighet” (4 Mos 1:53)

Gersons barn

Lägrade i väster

Gersoniternas släkter hade sitt läger bakom tabernaklet, västerut.

Detta var det minst hedersamma väderstreck

Tog hand om tabernaklets tyger

Och Gersons barn skulle vid uppenbarelsetältet ha vården om själva tabernaklet och dess täckelse om dess överdrag och om förhänget till ingången till uppenbarelsetältet. Vidare om förgårdens omhängen och om förhänget för ingången till förgården som omgav tabernaklet och altaret, så ock om dess rep. Itamar, Arons son var deras arbetsledare

25. Och Gersons barn skulle vid uppenbarelsetältet hava vården om själva tabernaklet och dess täckelse, om dess överdrag och om förhänget för ingången till uppenbarelsetältet,
26. vidare om förgårdens omhängen och om förhänget för ingången till förgården, som omgav tabernaklet och altaret, så ock om dess streck -- vad arbete nu kunde förekomma därvid. (4 Mos 3:25-26)

28. Detta är den tjänstgöring som Gersons barns släkter skola hava vid uppenbarelsetältet; och vad de hava att iakttaga skola de utföra under ledning av Itamar, prästen Arons son. (4 Mos 4:28)

Kehats barn

Lägrade i söder

Kehatiternas släkter hade sitt läger vid sidan av tabernaklet söderut.

Tog hand om de heliga föremålen

Även om de skulle bära föremålen måste Arons söner (prästerna) först täcka över alla föremål

De skulle ha vårdsnaden om alla de heliga föremålen: arken, bordet, ljusstaken, altarna och de tillbehör till de heliga föremålen som användes vid gudstjänsten, så och om förhänget och om allt arbete därvid.

Men överhövding över alla leviterna var Eleasar, prästen Arons son. Han var förman för dem som skulle ha vården om de heliga föremålen.

27. Från Kehat härstammade amramiternas släkt, jishariternas släkt hebroniternas släkt och ussieliternas släkt; dessa voro kehatiternas släkter.
28. När man räknade alla dem av mankön som voro en månad gamla eller därutöver, utgjorde de åtta tusen sex hundra; dessa voro de som skulle hava vården om de heliga föremålen.
29. Kehats barns släkter hade sitt läger vid sidan av tabernaklet, söderut.
30. Och hövding för de kehatitiska släkternas stamfamilj; var

Elisafan, Ussiels son.

31. De skulle hava vården om arken, bordet, ljusstaken, altarna och de tillbehör till de heliga föremålen, som begagnades vid gudstjänsten, så ock om förhänget och om allt arbete därvid.
32. Men överhövding över alla leviterna var Eleasar, prästen Arons son; han var förman för dem som skulle hava vården om de heliga föremålen. (4 Mos 3:27-32)

Meraris barn

Lägrade i norr

Merariternas släkter hade sitt läger vid sidan om tabernaklet norrut.

Tog hand om bräder, tvärstänger...

Meraris barn fick till åliggande att ha vården om bräderna till tabernaklet, om dess tvärstänger, stolpar och fotstycken och om alla dess tillbehör och om allt arbete därvid. Så ock om stolparna till förgården runt omkring med deras fotstycken, deras pluggar och rep. Itamar, Arons son var deras arbetsledare (4 Mos 4:28)

33. Från Merari härstammade maheliternas släkt och musiternas släkt; dessa voro merariternas släkter.
34. Och de av dem som inmönstrades, i det att man räknade alla dem av mankön som voro en månad gamla eller därutöver, utgjorde sex tusen två hundra.
35. Och hövding för de meraritiska släkternas stamfamilj var Suriel, Abihails son. De hade sitt läger vid sidan av tabernaklet, norrut.
36. Och Meraris barn fingo till åliggande att hava vården om bräderna till tabernaklet, om dess tvärstänger, stolpar och fotstycken och om alla dess tillbehör och om allt arbete därvid,
37. så ock om stolparna till förgården runt omkring med deras fotstycken, deras pluggar och streck. (4 Mos 3:33-37).

Arons söner

Lägrade i öster

Men mitt för tabernaklet, på framsidan, mitt för uppenbarelsetältet, österut, hade Mose och Aron och hans söner sitt läger. (4 Mos 3:38)

Öster var det mest Gudnära väderstreck. Man tänkte att Gud satt på sin nådatron i det allra

heligaste och blickade ut mot vad som försiggick i tabernaklet österut...

Arons barn ska täcka över alla de heliga föremålen

Prästerna som ju måste vara Arons ättlingar var ju de enda som fick gå in i tabernaklet och se och tjänstgöra vid de heliga föremålen. Därför måste de nu övertäckas så att inte kehatiterna skulle se dem och dö när de kom för att bära föremålen vid förflyttning

Arken

5. När lägret skall bryta upp, skola Aron och hans söner gå in och taga ned den förlåt som hänger framför arken och med den övertäcka vittnesbördets ark;
6. däröver skola de lägga ett överdrag av tahasskinn och över detta ytterligare breda ett kläde, helt och hållet mörkblått; sedan skola de sätta in stängerna. (4 Mos 4:5-6).

Andra högheliga föremål

7. Och över skådebrödsbordet skola de breda ett mörkblått kläde och ställa därpå faten, skålarna och bägarna, ävensom kannorna till drickoffren; »det beständiga brödet» skall ock läggas därpå.
8. Häröver skola de breda ett rosenrött kläde och betäcka detta med ett överdrag av tahasskinn; sedan skola de sätta in stängerna.
9. Och de skola taga ett mörkblått kläde och därmed övertäcka ljusstaken och dess lampor, lamptänger och brickor, så ock alla tillhörande oljekärl som begagnas under tjänstgöringen därvid;
10. och de skola lägga den med alla dess tillbehör i ett överdrag av tahasskinn och sedan lägga alltsammans på en bår.
11. Över det gyllene altaret skola de likaledes breda ett mörkblått kläde och betäcka detta med ett överdrag av tahasskinn, sedan skola de sätta in stängerna.
12. Och de skola taga alla gudstjänstredskap, som begagnas vid tjänstgöringen i helgedomen, och lägga dem i ett mörkblått kläde och betäcka dem med ett överdrag av tahasskinn, och sedan lägga dem på en bår.
13. Och de skola taga bort askan från altaret och breda över det ett purpurrött kläde
14. och lägga därpå alla tillbehör som begagnas under tjänstgöringen därvid, fyrfaten, gafflarna, skovlarna och skålarna, korteligen, altarets alla tillbehör; och däröver skola de breda ett överdrag av tahasskinn och så sätta in stängerna. (4 Mos 4:7-14)

Därefter kommer Kehats barn för att bära

15. Sedan nu Aron och hans söner, när lägret skall bryta upp, så hava övertäckt de heliga föremålen och alla tillbehör till dessa heliga föremål, skola därefter Kehats barn komma för att bära; men de må icke röra vid de heliga föremålen, ty då skola de dö. Detta är vad Kehats barn hava att bära av det som hör till uppenbarelsetältet. (4 Mos 4:15)

Arons barn ger anvisningar åt Kehats barn vad de ska bära

17. Och HERREN talade till Mose och Aron och sade:
18. Låten icke kehatiternas släktgren utrotas ur leviternas stam.
19. Utan gören på följande sätt med dem, för att de må leva och icke dö, när de nalkas de högheliga föremålen: Aron och hans söner skola gå in och anvisa var och en av dem vad han har att göra eller bära (4 Mos 4:17-19)

Kehats barn dör om de ser föremålen

20. men själva må de icke gå in och se de heliga föremålen, icke ens ett ögonblick, ty då skola de dö. (4 Mos 4:20)

Eleaser

Ska ha vårdnaden om oljan till ljusstaken, om den välluktande rökelsen om det dagliga spisoffret. och om smörjelseoljan

Marchordningen

Gersoniterna först

När de förflyttade sig tågade Gersoniterna och Merariterna efter Juda, Isaskar och Sebulon med tabernaklet medan Kehatiterna tågade efter Ruben, Simeon och Gad med de heliga föremålen (se marchordningen). "Gersoniterna och Merariterna satte sedan upp tabernaklet på nytt innan Kehatiterna hann fram" .

Juda, Isaskar och Sebulon först

13. Och när de nu första gången bröto upp, efter HERRENS befallning genom Mose,
14. var Juda barns läger under sitt baner det första som bröt upp, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Naheson, Amminadabs son.
15. Och anförare för den här som utgjordes av Isaskars barns stam var Netanel, Suars son.
16. Och anförare för den här som utgjordes av Sebulons barns stam var Eliab, Helons son. (4 Mos 10: 13-16)

Gersoniterna och merariterna med tabernaklet

17. Därefter, sedan tabernaklet hade blivit nedtaget, bröto Gersons barn och Meraris barn upp och buro tabernaklet. (4 Mos 10: 17)

Ruben, Simeon och Gad

18. Därefter bröt Rubens läger upp under sitt baner, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Elisur, Sedeurs son.
19. Och anförare för den här som utgjordes av Simeons barns stam var Selumiel, Surisaddais son.
20. Och anförare för den här som utgjordes av Gads barns stam var Eljasaf, Deguels son. (4 Mos 10: 18-20)

Kehatiterna med de heliga tingen

21. Därefter bröto kehatiterna upp och buro de heliga tingen, (4 Mos 10: 21a)

De andra satte upp tabernaklet innan kehatiterna hann fram

och de andra satte upp tabernaklet, innan dessa hunno fram. (4 Mos 10: 21b)

Efraim, Manasse, Benjamin

22. Därefter bröt Efraims barns läger upp under sitt baner, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Elisama, Ammihuds son.
23. Och anförare för den här som utgjordes av Manasse barns stam var Gamliel, Pedasurs son.
24. Och anförare för den här som utgjordes av Benjamins barns stam var Abidan, Gideonis son. (4 Mos 10: 22-24)

Dan, Aser och Naftali

25. Därefter bröt Dans barns läger upp under sitt baner, såsom eftertrupp i hela lägertåget, häravdelning efter häravdelning; och anförare för denna här var Ahieser, Ammisaddais son.
26. Och anförare för den här som utgjordes av Asers barns stam var Pagiël, Okrans son.
27. Och anförare för den här som utgjordes av Naftali barns stam var Ahira, Enans son.
28. I denna ordning bröto Israels barn upp, häravdelning efter häravdelning. Och de bröto nu upp. (4 Mos 10: 25-28)

Förbundsarken tre dagsresor före

33. Så bröto de upp och tågade från HERRENS berg tre dagsresor. Och HERRENS förbundsark gick framför dem tre dagsresor, för att utse viloplats åt dem.
34. Och HERRENS molnsky svävade över dem om dagen, när de bröto upp från sitt lägerställe. (4 Mos 10: 33-34)

Mose bön

35. Och så ofta arken bröt upp, sade Mose:
»Stå upp, HERRE;
må dina fiender varda förskingrade,
och må de som hata dig fly för ditt ansikte.»
36. Och när den sattes ned, sade han:
»Kom tillbaka, HERRE,
till Israels ätters mångtusenden.» (4 Mos 10: 35-36)

Tabernaklets och arkens placering

Efter att Israel kommit in i Kanaan, placerades tabernaklet först i Gilgal (Josua 5:10). Efteråt blev det flyttat till Silo. Där vid uppenbarelsetältets ingång, vid Silo, utskiftade Josua landet Kanaan åt Israel (Josua 18). Vid Silo förblev arken i 3-400 år. För en tid var den i Filistéernas våld. (1 Sam 4:11). Därifrån flyttades den till Berget Sion i Jerusalem av David under sång och dans. Där upprättade han ett speciellt tält för arken (2 Sam 6:12-18). Slutligen fann den sin viloplats i Salomos tempel (2 Krön 5:5).

I samband med fångenskapen i Babylon när templet förstördes försvann arken. Man tror att Jeremia ledde en räddningsoperation där man gömde arken tillsammans med andra föremål från templet. När Templet senare byggdes upp av Serubbabel och förbättrades av Herodes så var det allra heligaste tomt. Endast ett tomt bord fanns där arken borde ha varit placerad. Även Guds Shekinah (synligt manifesterade närvaro) saknades. Den brukade enligt judiska källor synas som ett vibrerande ljussken från nådastolen (nådatronen).

Tabernaklet i NT:s ljus

I NT förklaras t. som en symbol för församlingen (Ef 2:22, 2 Mos 25:8 och även som symbol för den enskilde troende (2 Kor 6:16)

Tabernaklets detaljer är symboler för Kristus. Liksom det jordiska tabernaklets yttre hölje dolde dess härlighet dolde Jesu yttre hans härlighet. Många såg aldrig förbi timmermannens son. Guds härlighet skall ta sin boning också i dem som öppnar sina hjärtan för Honom ”vi är ju den Levande Gudens tempel (2 Kor 6:16; 1 Kor 6:19-20; Ef 2:22) (Blodsförbundet, Nilsson). För att lära känna hemligheten bakom tabernaklets gråa hölje, måste man gå in genom porten utanför vilken Juda stam har sitt läger och vars banér bär lejonets bild på blodröd botten. Det är från Juda stam frälsningen kommer. (Blodsförbundet, Nilsson)

Materialet för lagens ark betecknar Jesu mänskliga och Gudomliga natur. Inuti arken var Guds uppenbarade lag, Jesus hade den i sitt hjärta. Liksom mannakrukan (2 Mos 16:33) förvarades bredvid den uppenbarade lagen så är Kristus livgivande föda för sina egna under deras ökenfärd (Joh 6:35, 48-51)

Nådstolen var ingen domstol, ty offerblodet som stänktes på nådstolen försonade synden. När man byggde t. började man med arken som på ett symboliskt sätt uttrycker att det är Gud som tar initiativet och närmar sig mänskan.

Då människan nalkas Gud, kommer hon först till offeraltaret av koppar, som är korsets symbol, där försoningen sker (Hebr 9:14).

Skådebröden är en symbol för Kristus som de troende får äta i egenskap av präster (1 Petr 2:9, Upp 1:16). Mannat är den livgivande Kristus, skådebrödet betecknar Kristus som den som uppehåller livet.

Den 7-armede ljusstaken symboliserar Kristus som världen ljus.

De vita linneomhängena betecknar rättfärdigheten som utestänger syndare.

Ingången med återlösningens röda färg på förhänget betecknar Kristus som är den enda dörren. Oljan är en bild av den Helige Ande. I Kristus brinner ljuset evigt genom oljans kraft.

Tabernaklet - Edens lustgård

I Ernest L. Martins bok "Secrets of Golgotha (Associates for Scriptural Knowledge) tas jämförelsen med Edens lustgård fram. I landet Eden fanns en lustgård, Edens lustgård. Där kom Gud till dem för att umgås och tala med dem. Inga offer och ingen försoning behövdes för där fanns ingen synd. I det innersta av denna trädgård fanns bl.a. livets träd och kunskapens träd på gott och ont. Efter syndafallet bryts dock den här kontakten och mänskan drivs ut från den nära Gudsgemenskapen och från hela lustgården i Edens land. Ingången till denna plats av Gudsnärvaro och -möte ligger österut. Där placeras nämligen keruber för att vakta ingången.

Gud ville ju dock gemenskap. Han vill etablera en ny plats för Gudsmöte, -tilltal, och -gemenskap. nu kan det dock inte ske lika naturligt och obehindrat som innan syndens gift genomsyrat mänskan och mänskligheten. Det kan endast ske under mycket strikt föreskrivna former, uteslutande på de av Gud uppenbarade villkoren. Gud ger föreskrifterna för tabernaklet, Guds boning, där Han vill tala med och vara tillsammans med sina skapade verk. Ingången till denna nya "lustgård" ligger följdaktligen österut. Endast de som helgats till präster via blodsoffer hade tillträde till de inre delarna av "lustgården" där Gud uppenbarade sig. Genast man träder in i det heliga finns en ljusstake som formats till skepnaden av ett mandelträd till vänster. I den judiska traditionen har man ansett att Livets träd i Edens lustgård var just ett mandelträd. Där omgiven av keruber kunde prästerna träda in i Gudsnärvaron. I det allra heligaste fanns nådastolen, nådens tron där Gud tronade på keruberna. Det allra heligaste var hans tronsal. Där fanns även Arons stav som blommat - och t.o.m. producerat frukt som ett mandelträd. Återigen alltså samma påminnelse om livets träd i Edens lustgård.

Nu har Gud fört sin plan av återupprättelse ännu något steg vidare. I och med pingstdagen invigde Gud och bekräftade sitt nya tempel - när de första lärjungarna uppfylldes så av Guds närvaro genom den Helige Ande, att de inte kunde utföra någon tjänst... (jfr invigningen av tabernaklet och senare templet). Nu har vi en Edens lustgård i vårt inre alla som tror på Herren Jesus Kristus). Vi har möjlighet alla att när dagen svalkas få umgås och tala med Gud i vårt inre, i vår ande.

Gud vare tack för Hans omätliga vishet och obegripliga kärlek!